

Naturgenopretning af Hjarbæk Fjord

Jørgen Jørgensen
Projektleder Viborg Kommune

Låstrup
2. marts 2022

VIBORG
KOMMUNE

Dagsorden

- 1. Velkomst og præsentation** v./Jørgen Jørgensen, Viborg Kommune
- 2. Baggrund** v./Jørgen Jørgensen, Viborg Kommune
- 3. Projektet og forventninger til arbejdsgruppen** v./Jørgen Jørgensen, Viborg Kommune
- 4. Forventninger fra arbejdsgruppen**
- 5. Mødeplan** v./Jørgen Jørgensen, Viborg Kommune
- 6. Eventuelt**
- 7. Middag**

Naturgenopretning af Hjarbæk Fjord

Fase 1

Udgangspunkt

På baggrund af bl.a.:

- Limfjordsrådets Masterplan for Limfjorden
- Udkast til tredje generation af den statslige vandområdeplan for Limfjorden

skal naturgenopretnings- og indsatsmuligheder for Hjarbæk Fjord undersøges og belyses.

Limfjordsrådets Vision

Oplandsindsatsen

For stor tilførsel af næringsstoffer, primært kvælstof, er fjordens grundlæggende problem, men også andre påvirkninger har betydning. En indsats i oplandet skal derfor fokusere på:

- Bæredygtig forvaltning på tværs af sektorer og kilder: landbrug, industri, spildevand og andre punktkilder, bl.a. ved:
 - at reducerer og fjerner næringsstoffer og andre udledninger så tæt på kilden som muligt
 - at udvikle nye omkostningseffektive virkemidler
- Optimere effekten af indsatsen ved:
 - at kortlægge de enkelte kilders relative og geografiske betydning
 - at differentiere omfanget af indsatsen på tværs af fjordafsnit og deloplande
 - **at gennemføre helhedsplanlægning i oplandet med fokus på synergi mellem næringsstoftilbageholdelse, natur og biodiversitet, reduktion af klimagasudledning og klimatilpasning**

Naturgenopretning af Hjarbæk Fjord

Formål

Undersøgelsen skal ses som Fase 1 i en samlet indsats hvor Fase 2 omfatter igangsættelse og realisering af konkrete projekter.

Undersøgelsen skal:

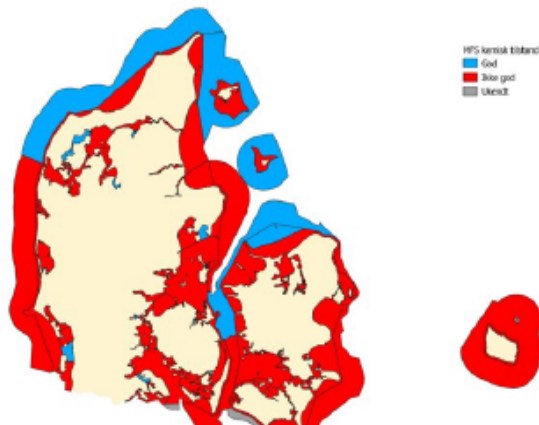
- Skabe grundlag for en bredt forankret lokal og kommunal indsats for en bedre natur- og miljøtilstand i Hjarbæk Fjord
- Skabe grundlag for en mere lokal forankring, implementering og prioritering af virkemidler ved realiseringen af den statslige vandområdeplan for Hjarbæk Fjord
- Medvirke til regionalt og nationalt at løfte bevidstheden om Hjarbæk Fjord som et vigtigt og attraktivt naturområde i Limfjorden.

Samlet tilstand (biologiske og understøttende kvalitetselementer inklusiv MFS)

Tilstandsklassifikation

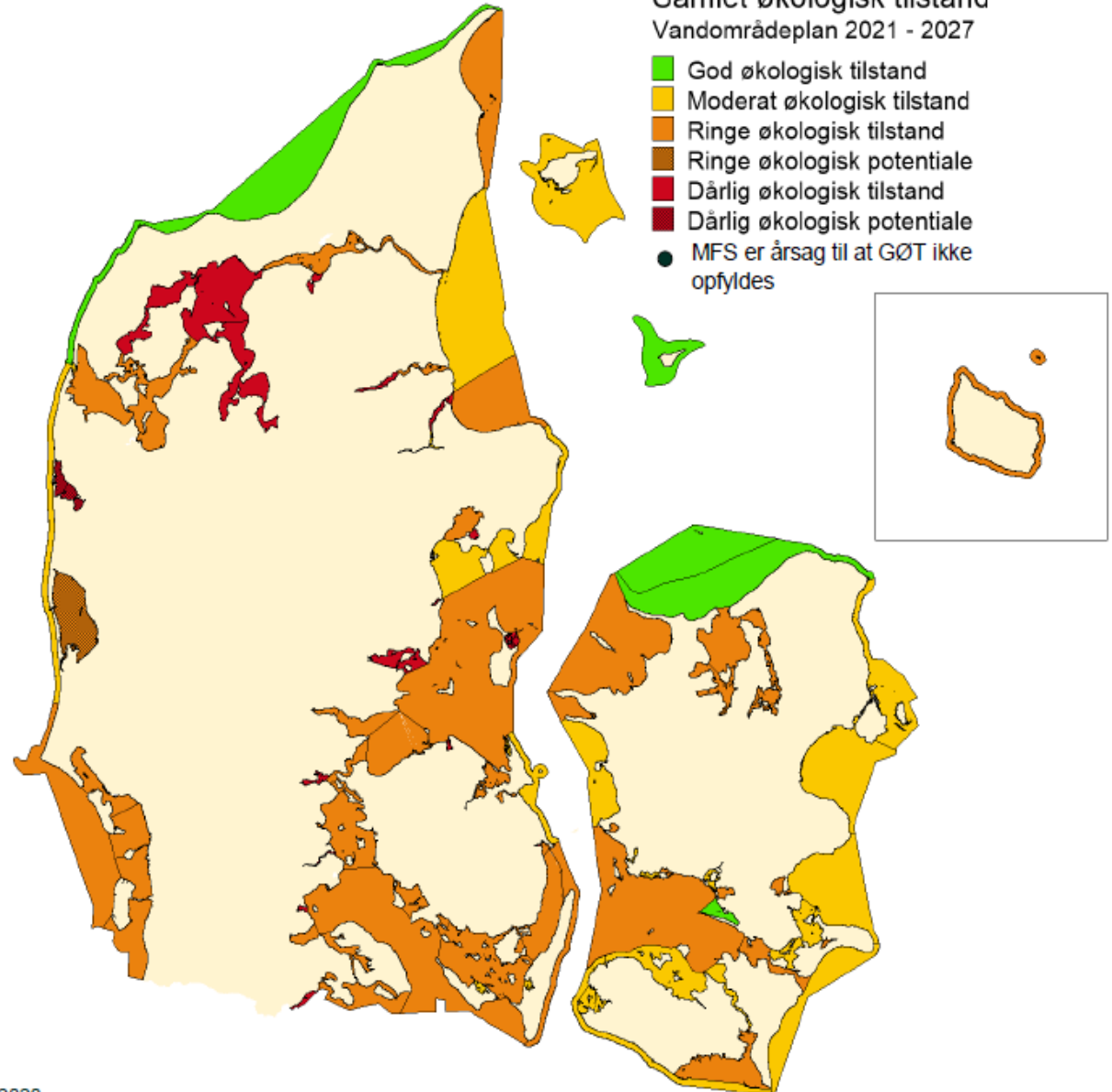
Tilstand	Andel
Opfylder GØT*	5%
Opfylder ikke GØT*	95%
Ikke-god kemisk	85%

*God økologisk tilstand inkl. MFS

Samlet økologisk tilstand
Vandområdeplan 2021 - 2027

- God økologisk tilstand
- Moderat økologisk tilstand
- Ring økologisk tilstand
- Ring økologisk potentiale
- Dårlig økologisk tilstand
- Dårlig økologisk potentiale
- MFS er årsag til at GØT ikke opfyldes

Naturgenopretning af Hjarbæk Fjord

Arbejdsproces

- Viborg Kommune står for projekt- og mødeledelse, sekretariat og facilitering af møderne.
- Relevante "videnspersoner"/eksperter inviteres til at give faglige oplæg, når det er relevant.
- Viborg Kommune vil mellem hvert møde samle op på mødernes konklusioner mv.
- Det forventes at Aarhus Universitets ved Institut for Agroøkologi skal have en rolle i at sikre, at arbejdsgruppens konklusioner såvel i forhold til analyse som handleplan er fagligt forankrede og velfunderede. De nærmere rammer herfor er pt. ved at blive fastlagt.

Naturgenopretning af Hjarbæk Fjord

Indhold – Fase 1 A. Analyse og vidensopbygning

- Et indledende møde i arbejdsgruppen i december 2021
- 3 møder i arbejdsgruppen i foråret 2022:
 - Møde 1 - 2022
 - Fjordens væsentligste naturværdier og potentialer
 - Fjordens tilstand
 - Møde 2 - 2022
 - Oplandets betydning (arealdrift, punktkilder mm)
 - Vandskifte med Limfjorden (slusens og dæmningens betydning)
 - Møde 3 - 2022
 - Status for vandområdeplanindsatser
 - Synergimuligheder i forhold til biodiversitet, klima- og klimatilpasning

Naturgenopretning af Hjarbæk Fjord

Indhold – Fase 1 B. Handleplan

Udarbejdelse af oplæg til Fase 2

På 3 møder i arbejdsgruppen i efteråret 2022 udarbejdes et oplæg til aktiviteter i Fase 2. Oplægget skal som minimum indeholde:

- Behov for indsamling af ny viden
- Muligheder for naturgenopretningstiltag/indsatskatalog:
 - Fjorden
 - Vandskifte med Limfjorden
 - Oplandet
- Oplæg til organisering af Fase 2
- Oplæg til økonomi og finansieringsmuligheder for Fase 2

Naturgenopretning af Hjarbæk Fjord

Organisering – Fase 1

Politisk ejerskab

- Klima- og Miljøudvalget

Følgegruppe

- Det Grønne Råd

Arbejdsgruppe

- Viborg Kommune, Natur og Vand (projektledelse)
- Limfjordsrådets Sekretariat
- Århus Universitet
- Energi Viborg Vand
- Velas
- Miljøstyrelsen
- Fjordklyngen
- Fritidsfiskerne'
- Erhvervsfiskerne
- 4 repræsentanter udpeget af det Grønne Råd
 - Fødevarer- og Landbrug
 - Danmarks Naturfredningsforening
 - Sportsfiskerne
 - Dansk Ornitologisk Forening

Tak!

